

REPUBLICA MOLDOVA

PARLAMENTUL

LEGE nr. _____

din _____

privind completarea Cărții a treia a Codului civil al Republicii Moldova
nr. 1107-XV din 6 iunie 2002

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. Cartea a treia a Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 6 iunie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 82–86, art. 661), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu Titlul IV, cu următorul conținut:

„TITLUL IV

FIDUCIA

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1431¹. Definiția fiduciei

Fiducia este un raport juridic în care o parte (fiduciarul) este obligată să devină titularul unei mase patrimoniale (masa patrimonială fiduciară), să o administreze și să dispună de ea, în conformitate cu condițiile care guvernează raportul (condițiile fiduciei), în beneficiul unui beneficiar sau pentru a promova un scop de utilitate publică.

Articolul 1431². Părțile fiduciei

- (1) Sunt părți ale fiduciei constituitorul, fiduciarul, beneficiarul și asistentul fiduciei.
- (2) Constitutorul este o persoană care constituie o fiducie și transmite fiduciarului titlul asupra drepturilor aduse ca aport la masa patrimonială fiduciară.
- (3) Beneficiar este persoana care, potrivit condițiilor fiduciei, are dreptul la beneficiu din masa patrimonială fiduciară sau are vocația la un asemenea beneficiu.
- (4) Asistentul fiduciei este persoana care, potrivit condițiilor fiduciei, are dreptul de a desemna sau revoca fiduciarul ori de a-și da consimțământul la renunțarea fiduciarului, precum și alte discreții și împuterniciri prevăzute expres.
- (5) Dacă în prezentul titlu nu se prevede altfel:
 - a) constituitorul de asemenea poate fi fiduciar și/sau beneficiar;
 - b) fiduciarul de asemenea poate fi beneficiar; și
 - c) oricare dintre părțile la fiducie poate de asemenea fi asistent al fiduciei.
- (6) O fiducie poate avea unul sau mai mulți constitutori, fiduciar, beneficiari și asistenți ai fiduciei, atât inițiali cât și subsecvenți.
- (7) Dacă legea sau condițiile fiduciei nu prevăd altfel, trimiterea la o parte (sau cel care a încetat să fie parte) a unei fiducii se consideră o trimitere și la succesorii persoanei respectivei dacă acea parte a decedat.
- (8) Raporturilor dintre părțile fiduciei nu li se aplică legislația muncii.

Articolul 1431³. Pluralitatea de fiduciar

- (1) În cazul în care există mai mulți fiduciar, obligațiile lor sunt solidare.

(2) În cazul în care drepturile fiduciei sunt transmise mai multor fiduciarî împreună, bunurile sunt deținute în devălmășie, iar creanțele sunt deținute cu titlu de creditori solidari.

(3) În cazul în care există mai mulți fiduciarî, cerința de a da notificare fiduciarilor este îndeplinită prin notificarea oricărui dintre ei, însă notificarea privitoare la schimbarea fiduciarilor trebuie dată fiduciarului care va continua să fie fiduciar după ce schimbarea produce efect.

Articolul 1431⁴. Persoanele îndreptățite să ceară executarea silită a obligațiilor fiduciarului

(1) Beneficiarul are dreptul să ceară executarea obligațiilor fiduciarului în măsura în care ele se referă la dreptul beneficiarului la beneficiu sau vocația la beneficiu.

(2) Pot să ceară executarea silită a obligațiilor fiduciarului în cazul fiduciei de promovare a utilității publice:

- a) funcționarul public sau autoritatea publică competentă conform legii; și
- b) oricare altă persoană care are interes suficient în executarea obligațiilor.

(3) Fiduciarul poate cere executarea silită a obligațiilor unui cofiduciar.

Articolul 1431⁵. Beneficiarul și beneficiul

(1) Persoana este beneficiar și are dreptul la beneficiu dacă condițiile fiduciei obligă fiduciarul în anumite circumstanțe să dispună de toată masa patrimonială fiduciară sau o parte din ea așa încât să confere un beneficiu acelei persoane.

(2) Persoana este beneficiar și are vocația la beneficiu dacă condițiile fiduciei permit fiduciarului în anumite circumstanțe să dispună de toată masa patrimonială sau o parte din ea așa încât să confere un beneficiu acelei persoane, însă faptul dacă acea persoană urmează să obțină un beneficiu depinde de discreția fiduciarului sau a unei alte persoane.

(3) Vocația beneficiarului la beneficiu devine un drept la beneficiu dacă fiduciarul îl notifică pe beneficiar despre decizia de a conferi beneficiul acelui beneficiar în conformitate cu condițiile fiduciei care guvernează vocația.

(4) Nu constituie drept la beneficiu dreptul de rambursare al fiduciarului față de masa patrimonială fiduciară.

(5) Dreptul la beneficiu al beneficiarului devine irevocabil din momentul acceptării sale. Acceptarea se prezumă în unul din următoarele cazuri:

- a) beneficiarul este parte la contractul de fiducie sau a contrasemnat declarația unilaterală de constituire a fiduciei;
- b) beneficiarul exercită acte care în mod neîndoielnic indică voința de a fi beneficiar;
- c) fiducia este cu scop de garanție;
- d) beneficiarul este minor sau adult ocrotit printr-o măsură de ocrotire contractuală sau judiciară.

(6) Dacă beneficiarul nu a acceptat și nici nu se poate prezuma că a acceptat conform dispozițiilor alin. (6), fiduciarul îi poate fixa, prin notificare scrisă, un termen rezonabil pentru acceptare. Dacă nu a acceptat în termenul rezonabil, se va considera că persoana a renunțat la dreptul la beneficiu.

(7) Beneficiul poate consta în orice folos pentru beneficiar, cum ar fi:

- a) dobândirea titlului asupra masei patrimoniale fiduciare sau a unei părți din ea;
- b) constituirea unui drept limitat asupra masei patrimoniale fiduciare sau a unei părți din ea.

(8) În cazul fiduciei cu scop de garanție, beneficiul poate consta într-o prestație care satisface, în natură sau prin echivalent, obligația oricărei persoane față de beneficiar garantată prin fiducie (obligația garantată), inclusiv:

- a) dobândirea masei patrimoniale fiduciare sau a unei părți din ea de către beneficiarul care este creditor în contul stingerii obligației garantate;
- b) prin vânzarea bunurilor ori urmărirea creanțelor din masa patrimonială fiduciară și îndreptarea produsului vânzării către stingerea obligației garantate;
- c) exercitarea și urmărirea dreptului de garanție din masa patrimonială fiduciară și îndreptarea produsului vânzării către stingerea obligației garantate.

(8) În cazul desemnării mai multor beneficiari, ei au dreptul la beneficii egale dacă nu s-a prevăzut altfel. Însă în cazul în care unul din ei nu acceptă sau renunță la dreptul la beneficiu, sau când unul din ei încetează să existe și s-a interzis transmiterea beneficiului la succesori, cotele celorlalți beneficiari se majorează proporțional cu excepția cazului când s-a prevăzut modalitatea de numire a unui beneficiar de substituie.

(9) Dacă niciunul din beneficiari nu acceptă, toți renunță sau încetează să existe și s-a interzis transmiterea beneficiului la succesori, beneficiar este constituitorul ori, după caz, succesorii săi.

Articolul 1431⁶. Caracterul imperativ al dispozițiilor legale

(1) Dacă în prezentul Titlu nu s-a prevăzut altfel în mod expres, dispozițiile legale prevăzute de prezentul Titlu sunt imperative sub sancțiunea nulității absolute.

(2) În măsura prevăzută de lege, împuternicirile instanței de judecată prevăzute în prezentul Titlu, pot fi exercitate de autoritatea publică competentă conform legii, dar nu pot fi exercitate de instanța arbitrală.

(3) Dispozițiile alin. (2) nu împiedică supunerea litigiilor izvorâte din fiducie arbitrajului.

Articolul 1431⁷. Prioritatea dispozițiilor legale privitoare la garanțiile reale

Fiducia în scop de garanție este supusă dispozițiilor legale privind garanțiile reale și, în completare, dispozițiilor prezentului titlu.

Capitolul II

MASA PATRIMONIALĂ FIDUCIARĂ

Articolul 1431⁸. Efectele juridice speciale ale fiduciei

(1) Masa patrimonială fiduciară reprezintă o masă patrimonială distinctă de patrimoniul propriu al fiduciarului (masa patrimonială personală a fiduciarului) și de oricare alte mase patrimoniale fiduciare al căror titular este fiduciarul.

(2) Masa patrimonială fiduciară poate cuprinde dreptul de proprietate și alte drepturi reale asupra banilor și altor bunuri, drepturi de creanță de orice natură, garanții ori alte drepturi patrimoniale sau un ansamblu de asemenea drepturi, prezente ori viitoare (drepturile fiduciei).

(3) Nu pot constitui drepturi ale fiduciei drepturile inalienabile.

(4) Masa patrimonială fiduciară de asemenea cuprinde datoriile fiduciei (art. 1431¹⁵).

(5) Parte a masei patrimoniale fiduciare semnifică o cotă din masa patrimonială fiduciară, unul sau mai multe drepturi ale fiduciei sau o cotă din dreptul fiduciei.

Articolul 1431⁹. Constituirea ori transmiterea titlului în folosul fiduciarului

(1) Un drept devine drept al fiduciei și intră în masa patrimonială fiduciară prin constituirea sau, după caz, transmiterea titlului asupra lui în folosul fiduciarului conform formalităților de publicitate ori altor formalități prevăzute de lege, după natura dreptului.

(2) Persoana care deține un drept în calitate de fiduciar se consideră dobânditor cu titlu oneros al drepturilor fiduciei chiar dacă fiduciarul este și beneficiar.

Articolul 1431¹⁰. Adăugirile la masa patrimonială fiduciară

(1) După constituirea fiduciei, un drept susceptibil de a face parte din masa patrimonială fiduciară devine parte din ea dacă titlul asupra lui este dobândit de către fiduciar:

a) prin executarea obligațiilor fiduciarului;

b) cu titlu de adăugire la masa patrimonială fiduciară sau prin folosința masei, inclusiv fructele drepturilor fiduciei și drepturile care substituie drepturile fiduciei;

c) prin folosința informației sau unei oportunități obținute în calitate de fiduciar dacă folosința nu corespunde condițiilor fiduciei; sau

d) în locul unui drept al fiduciei de care fiduciarul a dispus prin încălcarea condițiilor fiduciei.

(2) Pe durata fiduciei constituitorul ar putea adăuga drepturi la masa patrimonială fiduciară cu respectarea dispozițiilor legale privind constituirea unei asemenea fiducii.

(3) În cazul în care există mai mulți fiduciar, un drept poate deveni parte din masa patrimonială fiduciară în temeiul prezentului articol fără a fi dobândit de toți fiduciar.

Articolul 1431¹¹. Excluderea din masa patrimonială fiduciară

(1) Un drept încetează să fie parte din masa patrimonială fiduciară atunci când fiduciarul încetează a fi titularul său.

(2) Cu toate acestea, beneficiarul poate revendica un drept al fiduciei de la dobânditorul care a cunoscut sau, în mod rezonabil, trebuia să cunoască că fiduciarul dispune de dreptul fiduciei contrar condițiilor fiduciei.

(3) În cazul în care există mai mulți fiduciar, un drept rămâne parte din masa patrimonială fiduciară atâta timp cât el aparține cel puțin unuia dintre fiduciar în calitate de fiduciar.

Articolul 1431¹². Amestecarea masei patrimoniale fiduciare cu alte drepturi

(1) Dacă dreptul fiduciei este amestecat cu un alt drept care aparține fiduciarului în asemenea mod că dreptul fiduciei nu mai pot fi identificat, pentru a determina cota din amestec care este afectată fiduciei se aplică dispozițiile în materie de confuziune (art. 330 alin. (7)) ca și cum dreptul fiduciei și celălalt drept ar avea titulari diferiți.

(2) Dacă celălalt drept face parte din patrimoniul personal al fiduciarului, pierderea, distrugerea, deteriorarea sau orice altă reducere a amestecului va fi din contul cotei personale a fiduciarului.

Articolul 1431¹³. Opozabilitatea fiduciei

(1) Apartenența unui drept deținut de fiduciar la o masă patrimonială fiduciară este opozabilă în măsura în care:

a) în raport cu dreptul fiduciei înregistrat într-un registru de publicitate, fiducia era înregistrată în același registru asupra dreptului respectiv;

b) în raport cu dreptul fiduciei pentru care legea nu prevede o formalitate de publicitate, fiducia era înregistrată în registrul garanțiilor reale mobiliare. În acest caz, înscrierea poate arăta ca obiect al fiduciei un drept fiduciar sau poate descrie întreaga masă patrimonială ori o parte din ea.

(2) Chiar dacă nu s-au îndeplinit formalitățile de publicitate indicate de dispozițiile alin. (1), apartenența unui drept deținut de fiduciar la o masă patrimonială fiduciară este opozabilă:

a) față de persoana căreia această apartenență îi era cunoscută pe altă cale;

b) dacă banii care fac obiectul dreptului sunt înscriși la soldul unui cont bancar fiduciar;

c) dacă instrumentele financiare care fac obiectul dreptului sunt înscrise la un cont fiduciar ținut, în calitate de fiduciar, de către depozitarul activelor unui organism de plasament colectiv în valori mobiliare, de depozitarul central, de societatea de investiții ori altă entitate îndreptățită de legislația în domeniul pieței de capital.

(3) Dacă condițiile fiduciei cuprind o interdicție convențională de înstrăinare sau grevare a unui drept al fiduciei, ori dacă fiduciarul este obligat, în anumite circumstanțe, să transmită titlul asupra unui drept al fiduciei unui anumit beneficiar, aceste grevări sunt opozabile dacă s-a îndeplinit formalitatea de publicitate a grevării prevăzută de lege, după natura bunului ori dacă terțul a cunoscut împrejurarea dată pe altă cale.

(4) Fiduciarul este obligat să asigure îndeplinirea și menținerea formalităților de opozabilitate conform prezentului articol.

(5) Modul de înregistrare, modificare și radiere a fiduciei în registrul garanțiilor reale mobiliare, conform dispozițiilor alin. (1) lit. b), este stabilit prin hotărâre de Guvern.

Articolul 1431¹⁴. Protecția masei patrimoniale fiduciare

(1) În măsura în care fiducia le este opozabilă:

a) creditorii personali ai fiduciarului nu pot urmări masa patrimonială fiduciară, nici în cadrul procesului de insolvență a fiduciarului și nici în afara lui;

b) soțul fiduciarului nu dobândește vreun titlu asupra masei patrimoniale fiduciare.

c) succesorii fiduciarului nu au dreptul la nici un beneficiu din masa patrimonială fiduciară.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu interzic ca persoanele vizate în ele să fie desemnate în calitate de beneficiari conform regulilor comune.

Articolul 1431¹⁵. Datoriile fiduciei

(1) O obligație este o datorie a fiduciei dacă ea este asumată de către fiduciar:

- a) în calitatea sa de titular al dreptului fiduciei;
- b) pentru atingerea scopurilor fiduciei, într-un mod care corespunde condițiilor fiduciei;
- c) prin contract cu titlu oneros sau alt act juridic cu titlu oneros, dezvăluind cocontractantului că acționează ca fiduciar. Cu toate acestea, obligația rezultată dintr-un contract sau alt act titlu gratuit încheiat de fiduciar de asemenea este o datorie a fiduciei dacă cocontractantul nu cunoștea și nici nu putea, în mod rezonabil, să cunoască că obligația este asumată contrar condițiilor fiduciei;
- d) în rezultatul unei acțiuni sau omisiuni săvârșite în legătură cu administrarea ori dispunerea de masa patrimonială fiduciară sau în legătură cu executarea unei datorii a fiduciei; sau
- e) în alte circumstanțe, în legătură esențială cu masa patrimonială fiduciară.

(2) De asemenea, constituie datorii ale fiduciei obligațiile fiduciarului:

- a) de a oferi beneficiile datorate beneficiarilor conform condițiilor fiduciei;
- b) de a rambursa, despăgubi sau remunera un fost fiduciar.

(3) Alte obligații ale persoanei care are calitate de fiduciar nu sunt datorii ale fiduciei.

Articolul 1431¹⁶. Urmărirea masei patrimoniale fiduciare de către creditorii fiduciei

(1) Creditorul căruia fiduciarul îi datorează o datorie a fiduciei (creditorul fiduciei) asumate de fiduciar în conformitate cu obligațiile sale de fiduciar își poate satisface creanța din contul:

- a) masei patrimoniale fiduciare; și
- b) masei patrimoniale personale a fiduciarului dacă, la momentul asumării datoriei fiduciei, creditorul nu cunoștea și, în mod rezonabil, nu trebuia să cunoască faptul că fiduciarul acționează în calitate de fiduciar, sau dacă condițiile fiduciei prevăd obligația fiduciarului de a răspunde subsidiar cu masa patrimonială personală pentru o parte sau pentru toate datoriile fiduciei.

(2) Creditorul fiduciei căruia fiduciarul îi datorează o datorie a fiduciei asumată de fiduciar cu încălcarea obligațiilor sale de fiduciar își poate satisface creanța din contul:

- a) masei patrimoniale personale a fiduciarului; și
- b) masei patrimoniale fiduciare dacă, la momentul asumării datoriei, creditorul cunoștea sau, în mod rezonabil, trebuia să cunoască faptul că fiduciarul acționează în calitate de fiduciar. Această regulă nu se aplică dacă creditorul cunoștea sau, în mod rezonabil, trebuia să cunoască faptul că datoria fiduciei a fost asumată cu încălcarea obligațiilor sale de fiduciar.

(3) Fiduciarul are drept de rambursare față de masa patrimonială fiduciară în privința datoriei satisfăcute conform dispozițiilor alin.(1) lit. b).

(4) Fiduciarul va restabili masa patrimonială fiduciară în privința obligației satisfăcute conform dispozițiilor alin.(2) lit. b).

(5) Sarcina probei de a demonstra că creditorul cunoștea sau trebuia să cunoască o anumită circumstanță prevăzută de prezentul articol îi revine fiduciarului.

(6) Dispozițiile prezentului articol nu afectează dreptul creditorului unei părți la fiducie de a exercita, pe cale oblică, dreptul acelei părți contra masei patrimoniale fiduciare.

Articolul 1431¹⁷. Urmărirea masei patrimoniale fiduciare de către creditorii constituitorului

(1) Creditorul constituitorului nu poate urmări masa patrimonială fiduciară, nici în cadrul procesului de insolvență a constituitorului și nici în afara lui.

(2) Cu toate acestea, creditorul constituitorului poate urmări un drept din masa patrimonială fiduciară doar în măsura în care:

- a) deține un gaj sau o altă garanție reală asupra acestui drept și a cărei opozabilitate este dobândită, potrivit legii, anterior opozabilității fiduciei; sau

b) constituirea sau, după caz, transmiterea acestui drept a fost desființată prin nulitate absolută ori relativă sau declarată inopozabilă în virtutea hotărârii judecătorești definitive.

Articolul 1431¹⁸. Protecția constituitorului și a beneficiarilor

(1) Constituitorul, beneficiarul sau asistentul fiduciei nu poartă răspundere față de creditorii fiduciei în această calitate.

(2) Cu toate acestea, condițiile fiduciei pot să prevadă obligația constituitorului de a răspunde subsidiar pentru o parte sau pentru toate datoriile fiduciei.

Articolul 1431¹⁹. Dreptul la executarea obligațiilor debitorului fiduciei

(1) Fiduciarul este titularul creanțelor care sunt drepturi ale fiduciei și poate cere executarea obligației de la debitorul respectiv (debitorul fiduciei).

(2) Dispozițiile alin. (1) nu limitează:

a) dreptul beneficiarului de a cere executarea de către fiduciar a obligației de fiduciar de a valorifica creanța față de debitorul fiduciei; sau

b) dispozițiile de procedură civilă care permit beneficiarului să intervină în procesul judiciar contra debitorului fiduciei intentat de către fiduciar.

Capitolul III

CONSTITUIREA FIDUCIEI

Secțiunea 1

Cerințe generale privind constituirea fiduciei

Articolul 1431²⁰. Temeiurile constituirii fiduciei

(1) Fiducia se constituie prin contract de fiducie, prin declarație unilaterală de constituire a fiduciei, prin testament. În cazurile expres prevăzute de lege, fiducia se constituie prin act administrativ sau hotărâre judecătorească.

(2) Legea în temeiul căreia este stabilită fiducia se completează cu dispozițiile prezentului titlu, în măsura în care nu cuprinde dispoziții contrare.

Articolul 1431²¹. Contractul de fiducie

(1) Fiducia se constituie prin contractul de fiducie încheiat între constituitor și fiduciar, prin care constituitorul se obligă să transmită sau, după caz, constituie titlul asupra drepturilor fiduciei fiduciarului fără vreo contraprestație din partea fiduciarului, iar fiduciarul acceptă calitatea de fiduciar și se obligă să devină titularul masei patrimoniale fiduciară, să o administreze și să dispună de ea, în conformitate cu condițiile fiduciei, în beneficiul unui beneficiar sau pentru a promova un scop de utilitate publică.

(2) Contractul de fiducie trebuie să prevadă:

a) acordul expres al părților sale de a constitui o fiducie;

b) identitatea beneficiarilor sau categoria de persoane care sunt ori pot deveni beneficiari, precum și beneficiile din masa patrimonială fiduciară pe care ei urmează să le primească și condițiile în care le vor primi;

c) în cazul fiduciei în scop de utilitate publică, în locul datelor prevăzute la lit. b), determinarea scopului și condițiilor în care el urmează a fi atins;

d) drepturile care se transmit de către constituitor în componența masei patrimoniale fiduciare.

(3) Contractul de fiducie poate să prevadă:

a) o denumire convențională a fiduciei, care va conține și cuvintele „fiducie” sau „trust”;

b) termenul sau condiția la împlinirea căruia fiducia se stinge;

c) identitatea asistentului fiduciei ori modul de desemnare a lui, precum și discrețiile și împuternicirile sale;

d) condițiile în care poate fi exclus sau desemnat un fiduciar, ori identitatea noului fiduciar în caz că actualul fiduciar renunță, este exclus sau altfel încetează să aibă calitate de fiduciar;

- e) condițiile în care fiduciarul poate renunța;
- f) remunerația fiduciarului și condițiile de plată;
- g) cazuri în care fiduciarului i se permite să se afle în conflict de interes;
- h) împuternicirea unei părți a fiduciei de a da instrucțiuni obligatorii fiduciarului;
- i) modul de luare a deciziilor și de încheiere a actelor juridice în cazul mai multor fiduciar;
- j) limitări ale împuternicirilor fiduciarului, inclusiv interdicțiile de înstrăinare sau grevare a unui drept al fiduciei altfel decât în folosul beneficiarilor;
- k) circumstanțele în care una din părțile fiduciei are dreptul la rezoluțiunea fiduciei și efectele rezoluțiunii asupra masei patrimoniale fiduciare;
- l) dreptul unei părți a fiduciei de a modifica, cu sau fără acordul altor părți ai fiduciei, anumite condiții ale fiduciei ori de a stabili un termen fiduciei constituite fără termen;
- m) alte clauze neinterzise de lege.

(4) Contractului de fiducie i se aplică dispozițiile legale cu privire la donație cu excepția cazurilor în care:

- a) fiducia este constituită în scop de garanție;
- b) este o metodă de stingere a unei obligații; sau
- c) este constituită în schimbul obținerii de către constituitor a unui folos patrimonial chiar dacă el este obținut printr-un alt act juridic.

(5) Beneficiarul este dobânditor cu titlu oneros al beneficiilor în măsura în care, în schimbul dreptului său la beneficiu, a procurat un folos patrimonial constituitorului, altui beneficiar sau unui terț chiar și printr-un alt act juridic.

Articolul 1431²². Declarația unilaterală de constituire a fiduciei

(1) Fiducia se constituie prin declarația unilaterală de constituire a fiduciei (declarația de fiducie) adoptată de către constituitor dacă din ea reiese în chip neîndoielnic că constituitorul va fi unic fiduciar.

(2) Dispozițiile art. 1431²¹ alin.(2), (3), (4) și (5) se aplică, cu adaptările corespunzătoare, declarației de fiducie.

Articolul 1431²³. Fiducia constituită prin testament

(1) În cazul în care se prevede că fiducia se constituie la decesul constituitorului, declarația nu produce efecte decât dacă ea este cuprinsă într-o dispoziție testamentară.

(2) Fiduciei constituite prin testament i se aplică în mod prioritar dispozițiile legale în materie de moștenire și, în special, dispozițiile legale privind moștenirea subsecventă.

Articolul 1431²⁴. Condițiile de formă ale contractului sau declarației de fiducie

(1) Contractul de fiducie se încheie în formă scrisă.

(2) Dacă pentru constituirea sau, după caz, transmiterea unui drept legea cere formă autentică, contractul de fiducie, pentru a produce un asemenea efect juridic, de asemenea se încheie în formă autentică.

(3) Declarația de fiducie se încheie în formă autentică.

(4) Cerința prevăzută de dispozițiile alin.(2) se consideră întrunită și dacă, în temeiul contractului de fiducie în formă scrisă, constituitorul și fiduciarul încheie un act de primire-predare al dreptului fiduciei în formă autentică.

(5) Dacă constituitorul adaugă drepturi ale fiduciei suplimentare la cele prevăzute inițial, dreptul se constituie sau, după caz, se transmite fiduciarului în temeiul unei modificări la contractul de fiducie ori în temeiul un act de primire-predare al dreptului fiduciei, iar în actul respectiv se va face mențiune despre contractul de fiducie sau declarația de fiducie.

Articolul 1431²⁵. Depunerea la registrele de publicitate

(1) În scopul îndeplinirii formalităților de publicitate prevăzute de lege la registrul de publicitate respectiv se poate depune:

a) contractul de fiducie ori, după caz, declarație de fiducie, în forma impusă de formalitățile de publicitate; sau

b) actul de primire-predare a titlului, în forma autentică, încheiat între constituitor și fiduciar în temeiul contractului de fiducie în formă scrisă sau autentică;

c) declarație de afectare a dreptului la fiducie, în forma autentică, încheiată de către constituitor în temeiul declarației de fiducie.

(2) În cazul în care contractul de fiducie ori declarația de fiducie conține o clauză de interdicție de înstrăinare sau o altă limitare a drepturilor fiduciarului, ea nu va fi notată în registrul de publicitate decât dacă este cuprinsă în actul depus la registrul de publicitate respectiv conform dispozițiilor alin.(1).

Articolul 1431²⁶. Denumirea convențională a fiduciei

(1) Dacă s-a prevăzut o denumire convențională a fiduciei, ea va fi utilizată într-un mod care va permite o mai bună separare a masei patrimoniale fiduciare și poate fi menționată în actele încheiate de către fiduciar.

(2) Fiduciarul este obligat să nu utilizeze cuvinte sau abrevieri care ar crea confuzia că fiducia este o persoană juridică.

Articolul 1431²⁷. Termenul fiduciei

(1) Fiducia nu poate depăși 30 de ani de la constituirea ei dacă legea nu prevede un alt termen. Dacă în condițiile fiduciei s-a prevăzut un termen al fiduciei mai mare de 30 de ani, termenul se va reduce de drept până la termenul maxim permis de lege.

(2) Prin derogare de la dispozițiile alin.(1):

a) dacă beneficiarul este un minor sau un adult ocrotit printr-o măsură de ocrotire contractuală ori judiciară, condițiile fiduciei pot prevedea că fiducia va dura până la majorat, până la data când încetează măsura de ocrotire în privința adultului sau până la data decesului acesteia;

b) fiducia în scop de garanție va dura până la stingerea obligațiilor garantate de ea dacă condițiile fiduciei nu prevăd altfel.

Secțiunea 2

Anularea

Articolul 1431²⁸. Anularea pentru viciu de consimțământ de către constituitor

Dispozițiile legale privind nulitatea actelor juridice se aplică fiduciei constituite cu titlu gratuit pe durata vieții constituitorului cu următoarele adaptări:

1) constituitorul are dreptul de a anula fiducia sau o condiție a fiduciei dacă fiducia a fost constituită ori condiția a fost inclusă pe motiv de eroare de fapt sau de drept, indiferent dacă alte părți ale fiduciei știau despre eroare;

2) constituitorul care era dependent de beneficiar, sau era partea mai vulnerabilă a raportului de fiducie, poate anula fiducia sau condiția fiduciei în măsura în care ea prevede un beneficiu acelui beneficiar cu excepția cazului în care acel beneficiar demonstrează că el nu a profitat necuvenit de situația constituitorului prin primirea unui beneficiu excesiv sau a unui avantaj extrem de inechitabil;

3) termenul de prescripție al acțiunii în nulitate relativă nu începe să curgă atâta timp cât:

a) nimeni nu a tulburat exercitarea de către constituitor, în calitatea sa de beneficiar, a dreptului său exclusiv de a beneficia de fiducie; sau

b) un beneficiar, altul decât constituitorul, deține un drept la beneficiu care încă nu este scadent; și

d) în situația prevăzută la pct. 1 lit. a), acceptarea beneficiului nu va fi privită ca o confirmare implicită a condiției anulabile a fiduciei.

Articolul 1431²⁹. Apărarea fiduciarilor și a terților după anulare

(1) Titlul fiduciarului asupra dreptului fiduciei nu este afectat de anulare.

(2) Cu excepția cazului în care fiduciarul cunoștea sau, în mod rezonabil, trebuia să cunoască temeiul de anulare a fiduciei sau a condiției fiduciei:

a) fiduciarul nu este responsabil pentru administrarea sau dispunerea de masa patrimonială fiduciară care a corespuns condițiilor fiduciei înainte de anularea fiduciei;

b) fiduciarul poate opune persoanei îndreptățite la un beneficiu în rezultatul anulării excepțiile pe care fiduciarul le-ar fi putut opune contra beneficiarului care avea dreptul la acel beneficiu înainte de anulare; și

c) fiduciarul păstrează dreptul de rambursare față de masa patrimonială fiduciară care a apărut înainte de anulare.

(3) Anularea fiduciei nu afectează drepturile terțului care înainte de anulare a dobândit de la beneficiar dreptul la beneficiu, sau o garanție ori un alt drept limitat asupra aceluși drept de a beneficia dacă:

a) terțul nu cunoștea și, în mod rezonabil, nici nu trebuia să cunoască temeiul anulării fiduciei sau condiției fiduciei; și

b) terțul a dobândit dreptul la beneficiu cu titlu oneros.

Articolul 1431³⁰. Scopurile de nerealizat ale fiduciei

(1) Fiducia care are un scop altul decât cel de a beneficia beneficiarilor sau de a promova un scop de utilitate publică se consideră a fi o fiducie pentru constituitor.

(2) Fiduciarul are împuterniciri revocabile de a dispune de masa patrimonială fiduciară în conformitate cu fiducia inițială pentru promovarea scopului care nu mai poate fi realizat în măsura în care:

a) promovarea aceluși scop nu contravine ordinii publice, bunelor moravuri și legii, nici nu este contrară interesului public;

b) se poate verifica, în mod neîndoielnic, dacă o anumită dispunere din masa patrimonială fiduciară se face pentru promovarea scopului sau contrar lui; și

c) dispunerea nu este excesiv de disproporționată în raport cu beneficiul probabil generat de această dispunere.

Capitolul IV

CONDIȚIILE FIDUCIEI

Articolul 1431³¹. Interpretarea

Dacă sensul unei condiții a fiduciei nu poate fi determinat pe altă cale, se va da prioritate interpretărilor care:

a) dau efect tuturor cuvintelor și expresiilor utilizate în întregimea lor;

b) nu permit ca conduita rezonabilă a fiduciarului să fie privită ca o neexecutare;

c) nu permit existența unei lacune în stipulațiile privind dispunerea de masa patrimonială fiduciară sau reduc, pe cât de posibil, această lacună; și

d) conferă constituitorului dreptul la beneficiu sau de a lărgi acest drept dacă fiducia este constituită cu titlu gratuit pe durata vieții constituitorului, iar constituitorul și-a rezervat un asemenea drept sau se poate de interpretat că și l-a rezervat.

Articolul 1431³². Dispunerea incompletă de masa patrimonială fiduciară

(1) Dacă din condițiile fiduciei nu rezultă cine este beneficiar, atunci dispunerea de masa patrimonială fiduciară se va face în beneficiul constituitorului în măsura în care condițiile fiduciei ori din dispozițiile legii nu rezultă altfel.

(2) Cu toate acestea, în caz de dispunere incompletă a masei patrimoniale fiduciare pe motiv că nu se poate realiza fiducia pentru promovarea unui scop de utilitate publică sau pe motiv că executarea tuturor obligațiilor de fiduciar, rezultate dintr-un asemenea tip de fiducie, nu epuizează masa

patrimonială fiduciară, atunci dispunerea de masa patrimonială fiduciară se va face pentru promovarea unui scop de utilitate publică care este cel mai apropiat de scopul inițial.

Articolul 1431³³. Determinarea beneficiarilor

(1) Condiția fiduciei prin care se acordă dreptul la beneficiu este valabilă doar dacă beneficiarul este determinat în mod suficient de către constituitor sau este determinabil pe altă cale la data la care beneficiul devine scadent.

(2) Condiția fiduciei, care permite fiduciarului să ofere beneficii persoanelor dintr-o anumită categorie desemnată de către fiduciar sau de către un terț, produce efecte doar dacă, la momentul când se permite desemnarea, în mod neîndoielnic se constată că persoana face parte din acea categorie de persoane.

(3) Persoana poate fi beneficiar cu toate că acea persoană se naște ori se constituie după constituirea fiduciei.

Articolul 1431³⁴. Dreptul la beneficiu sau vocația la beneficiu să fie determinabil

(1) Dreptul la beneficiu sau vocația la beneficiu sunt valabile doar în măsura în care beneficiul este suficient determinat în condițiile fiduciei sau este altfel determinabil la momentul în care beneficiul este scadent ori trebuie acordat.

(2) Dacă beneficiul care trebuie acordat nu este determinabil doar pe motiv că terțul nu poate sau nu dorește să aleagă, fiduciarul pot să facă această alegere dacă condițiile fiduciei nu prevăd altfel.

Capitolul V

DREPTUL DE DECIZIE ȘI ÎMPUTERNICIRILE FIDUCIARULUI

Secțiunea 1

Dreptul de decizie al fiduciarului

Articolul 1431³⁵. Discreția fiduciarului

Dacă legea sau condițiile fiduciei nu prevăd altfel, fiduciarul:

- a) este liber să decidă dacă să-și exercite împuternicirile și discrețiile, când să le exercite și cum să le exercite pentru ca mai bine să execute obligațiile de fiduciar;
- b) nu este obligat să respecte vreo discreție sau dorință a părților la fiducie și ale altor persoane;
- c) nu este obligat să divulge motivele în exercitarea discreției sale cu excepția cazului în care fiducia este pentru promovarea unui scop de utilitate publică.

Articolul 1431³⁶. Luarea deciziei de către mai mulți fiduciar

(1) În cazul în care există mai mulți fiduciar, drepturile și discrețiile de fiduciar sunt exercitate prin decizia majorității simple a lor dacă legea sau condițiile fiduciei nu prevăd altfel.

(2) Regula alin.(1) are prioritate față de dispozițiile legale privitoare la proprietatea comună sau deținerea de alte drepturi comune, și fiecare fiduciar trebuie, în calitatea sa de cotitulari, să-și exercite drepturile lor asupra cotei într-o manieră în care să realizeze deciziile adoptate legal de fiduciar.

Articolul 1431³⁷. Conflictul de interese în exercitarea împuternicirii sau discreției

Dacă condițiile fiduciei nu prevăd altfel, fiduciarul nu poate participa la luarea unei decizii de a exercita sau de a nu exercita o împuternicire ori discreție dacă efectul deciziei este de a acorda, confirma sau lărgi dreptul la beneficiu sau vocația la beneficiu în favoarea fiduciarului în calitatea sa de beneficiar.

Secțiunea 2

Împuternicirile fiduciarului

Articolul 1431³⁸. Împuternicirile generale ale fiduciarului

(1) Fiduciarul este titular al drepturilor fiduciei și le exercită în această calitate.

(2) Fiduciarul este debitorul datoriilor fiduciei și le execută în această calitate.

(3) Acționând ca titular al drepturilor fiduciei și ca debitor al datoriilor fiduciei, fiduciarul este obligat să respecte limitele împuternicirilor impuse prin condițiile fiduciei și lege.

(4) Dispozițiile art. 1431³⁹-1431⁴⁵ prevăd împuternicirile fiduciarului în cazuri concrete dacă prin condițiile fiduciei ele nu au fost limitate sau modificate.

Articolul 1431³⁹. Limitele în caz de număr minim de fiducieri

(1) În cazul în care există mai puțini fiducieri decât numărul minim stabilit prin condițiile fiduciei sau lege, fiduciarul pot exercita doar:

- a) dreptul de a desemna fiducieri;
- b) dreptul de a cere intervenția în fiducie a instanței de judecată;
- c) dreptul prevăzut de dispozițiile art. 1431⁵⁶; și
- d) oricare alt drept sau împuternicire a fiduciarului în măsura în care exercitarea sa:
 - este expres prevăzută prin condițiile fiduciei în această situație;
 - este necesară pentru conservarea masei patrimoniale fiduciare, inclusiv de a proteja și urmări în justiție drepturile fiduciare; sau
 - este necesară pentru satisfacerea datoriilor fiduciei care sunt scadente sau sunt pe cale de a deveni scadente.

(2) Dacă fiducia este constituită prin constituirea sau, după caz, transmiterea titlului asupra drepturilor fiduciei către cel puțin doi fiducieri, numărul minim este doi dacă condițiile fiduciei nu prevăd altfel.

Articolul 1431⁴⁰. Împuternicirea de a desemna un mandatar

(1) Fiduciarul poate desemna un mandatar care va acționa din numele fiduciarului și, cu respectarea limitelor stabilite de dispozițiile art. 1431⁴¹-1431⁴⁵, poate încredința altei persoane executarea obligațiilor de fiduciar.

(2) Mai mulți fiducieri pot împuternici pe unul din ei să acționeze în numele lor.

(3) Cu toate acestea, participarea personală a fiduciarului este necesară pentru deciziile prin care se decide asupra exercitării sau a modului de exercitare:

- a) a discreției de a acorda un beneficiu unui beneficiar sau de a alege un scop de utilitate publică care urmează a fi promovat ori a alege modul de a-l promova;
- b) împuternicirii de a schimba fiduciarul; sau
- c) împuternicirii de a delega executarea obligațiilor de fiduciar.

(4) Persoana căreia îi este încredințată executarea obligației poartă aceleași obligații ca și fiduciarul, în măsura în care ele se referă la executarea încredințată.

(5) Fiduciarul este obligat să nu încheie, fără motiv întemeiat, un contract de mandat care nu poartă formă scrisă sau care cuprinde următoarele condiții:

- a) condiția potrivit căreia mandatul este irevocabil;
- b) condiții care exclud obligațiile mandatarului stabilite prin dispozițiile legale sau care le modifică în detrimentul mandantului;
- c) condiția care permite mandatarului să dea submandat;
- d) condiții care permit mandatarului să se afle într-un conflict de interese;
- e) condiția care exclude sau limitează răspunderea pentru neexecutare a mandatarului față de mandant.

(6) Fiduciarul sunt obligați să supravegheze executarea mandatarului și, dacă este necesar conform circumstanțelor, să dea instrucțiuni mandatarului sau să recurgă la rezoluțiunea raportului de mandat.

Articolul 1431⁴¹. Împuternicirea de a transmite titlul persoanei care se obligă să fie fiduciar

(1) Fiduciarul pot înstrăina drepturile fiduciei persoanei care se obligă să fie fiduciar în raport cu drepturile date și să dispună de ele conform instrucțiunilor fiduciarilor inițiali, iar în lipsa unor asemenea instrucțiuni, să înapoieze titlul asupra drepturilor către fiduciarul inițial, la prima cerere.

(2) Dobânditorul trebuie să fie:

- a) persoana care își asumă asemenea obligații în cadrul activității sale obișnuite;
- b) persoană juridică controlată de fiducieri; sau

c) persoană juridică desemnată printr-o dispoziție legală ca fiind eligibilă să îndeplinească asemenea obligații ale fiduciei sau care îndeplinesc condițiile stabilite în acele dispoziții legale în acest scop.

(3) Dispozițiile art. 1431⁴⁰ alin.(5) și (6) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 1431⁴². Împuternicirea de a preda posesia unui depozitar

(1) Fiduciarul poate transmite bunurile care fac obiectul drepturilor fiduciei și documentelor privitoare la aceste bunuri în posesia unei alte persoane care se obligă să le păstreze și să le înapoieze fiduciarului la prima cerere.

(2) Dispozițiile art. 1431⁴¹ alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 1431⁴³. Împuternicirea de a delega

Fiduciarul poate încredința altei persoane executarea oricărei obligații de fiduciar și exercitarea oricăror împuterniciri, inclusiv exercitarea unei discreții, împuternicirii de a dispune de drepturile fiduciei și împuternicirii de a delega, dar rămâne responsabil de executare.

Articolul 1431⁴⁴. Împuternicirea de a alege investițiile

În măsura în care fiduciarul este obligat să investească masa patrimonială fiduciară, fiduciarul poate face în orice tip de investiție și să determine care este modul concret de a investi care se potrivește cel mai bine acelei obligații.

Articolul 1431⁴⁵. Împuternicirea de a supune conturile fiduciare auditului

Condițiile fiduciei sau legea pot obliga fiduciarul să supune conturile fiduciei auditului de către un auditor independent și competent.

Capitolul VI

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE FIDUCIARULUI ȘI ALE ASISTENTULUI FIDUCIEI

Secțiunea 1

Obligațiile fiduciarului

Articolul 1431⁴⁶. Obligația generală a fiduciarului

(1) Fiduciarul este obligat să administreze masa patrimonială fiduciară și să exercite împuternicirea de a dispune de masa patrimonială ca un administrator prudent al afacerilor altuia în beneficiul beneficiarilor sau pentru promovarea unui scop de utilitate publică, în conformitate cu condițiile fiduciei și cu legea.

(2) În particular, fiduciarul este obligat să acționeze cu competența și prudența cuvenită, cu corectitudine și bună-credință.

(3) În măsura în care condițiile fiduciei nu prevăd altfel:

a) fiduciarul poartă obligațiile speciale prevăzute în prezenta Secțiune 1; și

b) administrarea sau dispunerea de masa patrimonială fiduciară se consideră în beneficiul beneficiarului doar dacă ea se face în beneficiul economic al acestei persoane.

(4) Fiduciarul este obligat să respecte condițiile fiduciei așa cum au fost stipulate.

Articolul 1431⁴⁷. Nivelul de competență și prudență

(1) Fiduciarul este obligat să acționeze cu competența și prudența așteptată de la o persoană competentă și atentă care administrează afacerile altuia, ținând cont și de faptul dacă fiduciarul are dreptul la remunerație.

(2) Dacă fiduciarul acționează în exercitarea unei profesii, fiduciarul este obligat să acționeze cu competența și prudența așteptate de la membrii respectivei profesii.

Articolul 1431⁴⁸. Obligațiile de a separa, de a proteja și de a asigura

(1) Fiduciarul este obligat să țină masa patrimonială fiduciară separată de alte mase patrimoniale și să păstreze în siguranță drepturile fiduciare ori, după caz, bunurile care fac obiectul lor.

(2) În particular, fiduciarul nu poate investi în drepturi asupra bunurilor care sunt expuse unui risc sporit de sustragere cu excepția cazului când el dă dovadă de o prudență specială pentru păstrarea lor. În cazul în care bunul este un document care cuprinde dreptul la executarea unei prestații datorate

oricui este purtătorul documentului (titlu la purtător), se consideră că el a dat dovadă de respectivul nivel de prudență dacă documentul este depus la un depozitar spre păstrare conform dispozițiilor art. 1431⁴².

(3) În măsura în care este posibil și este potrivit, fiduciarul este obligat să asigure bunul care face obiectul dreptului fiduciei contra riscului pierderii din contul masei patrimoniale fiduciare.

Articolul 1431⁴⁹. Obligația de a informa și raporta

(1) Fiduciarul este obligat să informeze beneficiarul care are dreptul la beneficiu despre existența fiduciei și despre dreptul respectivului beneficiar.

(2) Fiduciarul este obligat să depună eforturi rezonabile pentru a informa beneficiarul care are vocație despre existența fiduciei și despre vocația acelui beneficiar.

(3) La cererea altor părți ale fiduciei, dar cel puțin odată pe an, fiduciarul este obligat să ofere informație despre starea și investițiile masei patrimoniale fiduciare, datoriile fiduciei și dispunerile de drepturile fiduciei, precum și veniturile obținute. Orice clauză care exclude obligația de a raporta este lovită de nulitate absolută.

Articolul 1431⁵⁰. Obligația de a ține conturi ale fiduciei

Fiduciarul este obligat să țină mijloacele bănești din masa patrimonială fiduciară pe conturi bancare fiduciare (conturi ale fiduciei).

Articolul 1431⁵¹. Obligația de a permite inspectarea și copierea documentelor fiduciei

(1) Fiduciarul trebuie să permită beneficiarului, sau altei persoane îndreptățite să ceară executarea obligațiilor de fiduciar, să inspecteze documentele fiduciei și să facă copii după ele pe cheltuiala proprie a acelei persoane.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică:

a) avizelor avocaților privitor la procesele judiciare curente sau planificate ale fiduciarului în această calitate împotriva persoanei care dorește să inspecteze documentele, precum și probelor culese pentru aceste procese;

b) comunicărilor dintre fiduciar și alți beneficiari și altor comunicări ale căror dezvăluire va rezulta în încălcarea confidențialității datorate de către fiduciar în această calitate față de o altă persoană.

(3) Fiduciarul poate refuza inspectarea și copierea documentelor de fiducie în măsura în care ele se referă la informații transmise sub obligație de confidențialitate fiduciarilor în această calitate dacă beneficiarul nu oferă asigurări adecvate că el va menține confidențialitatea.

(4) Dacă fiducia nu este pentru promovarea unui scop de utilitate publică, fiduciarul de asemenea poate refuza inspectarea și copierea documentelor în măsura în care documentele dezvăluie motivele deciziei fiduciarilor de a exercita sau de a nu exercita o discreție, deliberările fiduciarilor care au precedat adoptarea deciziei și materialele relevante pentru deliberări.

(5) Condițiile fiduciei pot lărgi volumul dreptului de inspectare și copiere față de volumul prevăzut de prezentul articol.

(6) În sensul prezentului articol, sunt documente ale fiduciei:

a) documentele care conțin contractul de fiducie, declarația de fiducie, testamentul, după caz, precum și orice acte juridice sau hotărâri judecătorești prin care se modifică condițiile fiduciei;

b) procesele-verbale ale ședințelor fiduciarilor, dacă există;

c) înscrisurile făcute și notificările și alte comunicări scrise primite de fiduciar în această calitate, inclusiv avizele avocaților angajați de fiduciar pe cheltuiala masei patrimoniale fiduciare;

d) documentele care cuprind actele juridice încheiate sau efectuate de către fiduciar;

e) chitanțele primite cu ocazia dispunerilor de drepturi ale fiduciei; și

f) conturile fiduciei.

Articolul 1431⁵². Obligația de a investi

(1) Fiduciarul este obligat să investească masa patrimonială fiduciară, în măsura în care este susceptibilă de investiții, și în particular:

- a) să dispună de drepturile care în mod normal nu generează venit și nici nu își sporesc valoarea și să investească produsul vânzării;
- b) să primească consultații profesionale privind investirea masei patrimoniale dacă fiduciarilor le lipsește expertiza necesară pentru investirea eficientă și prudentă a masei patrimoniale de mărimea și natura masei patrimoniale fiduciare;
- c) să facă o distribuire a investițiilor în care în total:
 - riscul eșecului sau pierderii unor investiții concrete este diversificat; și
 - câștigul scontat depășește semnificativ potențialul eșec sau pierdere;cu excepția cazului în care masa patrimonială fiduciară este atât de mică încât distribuirea investițiilor nu este potrivită; și
- d) să revadă la intervale corespunzătoare dacă investiția trebuie păstrată sau schimbată.

(2) Fiduciarul nu este obligat să investească drepturi ale fiduciei:

- a) care în mod cert vor trebui transferate sau folosite de beneficiar ori pentru satisfacerea unei datorii a fiduciei; sau
- b) a căror investiție ar împiedica în alt mod fiduciarului să-și îndeplinească alte obligații de fiduciar.

(3) Obligația de a investi nu împuternicește fiduciarul să dispună de acele drepturi ale fiduciei care, conform condițiilor fiduciei, trebuie reținute de fiduciar sau transferate în natură beneficiarului.

Articolul 1431⁵³. Obligația de a nu dobândi drepturi ale fiduciei sau drepturile creditorilor fiduciei

(1) Fiduciarul este obligat să nu cumpere drepturi ale fiduciei sau drepturi ale creditorului fiduciei față de masa patrimonială fiduciară.

(2) Contractul de vânzare a dreptului fiduciei încheiat prin neexecutarea acestei obligații poate fi anulat de oricare altă parte a raportului de fiducie sau oricare persoană îndreptățită să ceară executarea obligațiilor de fiduciar.

(3) Dreptul de anulare este suplimentar la oricare drept rezultat din neexecutarea obligațiilor de fiduciar.

(4) Prezentul articol se aplică cu adaptările corespunzătoare altor contracte de dobândire sau valorificare a drepturilor fiduciei sau a unei creanțe a unui creditor al fiduciei.

Articolul 1431⁵⁴. Obligația de a nu obține vreo îmbogățire nepermisă sau avantaj nepermis

(1) Fiduciarul este obligat să nu folosească masa patrimonială fiduciară sau informația ori oportunitatea obținută în calitate de fiduciar pentru a obține o îmbogățire dacă acea folosire nu este permisă prin condițiile fiduciei.

(2) Fiduciarul nu poate compensa o creanță față de beneficiar, pe care fiduciarul o deține în calitatea sa personală, cu dreptul la beneficiu al beneficiarului.

Articolul 1431⁵⁵. Obligațiile în raporturile cu cofiduciarul

Fiduciarul este obligat:

- 1) să coopereze cu cofiduciarul în cadrul executării obligațiilor de fiduciar; și
- 2) să ia măsuri corespunzătoare dacă fiduciarul cunoaște sau are motiv să suspecteze că:
 - a) un cofiduciar nu a executat vreo obligație de fiduciar ori dacă o asemenea neexecutare se anticipează; și
 - b) neexecutarea poate cauza sau a cauzat un prejudiciu masei patrimoniale fiduciare.

Secțiunea 2

Drepturile fiduciarului

Articolul 1431⁵⁶. Dreptul de rambursare din masa patrimonială fiduciară

Fiduciarul are dreptul de rambursare din masa patrimonială fiduciară a cheltuielilor suportate pentru executarea obligațiilor de fiduciar, inclusiv de stingere a datoriilor fiduciei.

Articolul 1431⁵⁷. Dreptul la remunerație din masa patrimonială fiduciară

(1) Fiduciarul are dreptul la remunerație din masa patrimonială fiduciară în modul prevăzut de condițiile fiduciei.

(2) Dacă condițiile fiduciei nu prevăd altfel, fiduciarul care acționează ca fiduciar în exercițiul unei activități profesionale are dreptul la o remunerație rezonabilă din masa patrimonială fiduciară pentru munca efectuată în executarea obligațiilor de fiduciar.

(3) Dispozițiile alin.(2) nu se aplică dacă:

a) fiduciarul, în calitate de beneficiar, are dreptul la un beneficiu semnificativ din masa patrimonială fiduciară; sau

b) fiducia a fost constituită în temeiul unui contract dintre fiduciar și constituitor; sau

c) fiducia este pentru promovarea unui scop de utilitate publică.

Articolul 1431⁵⁸. Drepturile privind achizițiile nepermise

(1) Prezentul articol se aplică în cazul în care:

a) fiduciarul dobândește un drept sau obține o altă îmbogățire în rezultatul neexecutării unei obligații de fiduciar; și

b) dreptul intră în masa patrimonială fiduciară sau îmbogățirea se adaugă la masa patrimonială fiduciară în rezultatul predării de către fiduciar a veniturilor obținute în rezultatul neexecutării .

(2) Fiduciarul are dreptul de rambursare a prețului pe care a trebuit să-l plătească și a altor cheltuieli pe care a trebuit să le suporte pentru a realiza achiziția. Dacă fiduciarul și-a îndeplinit anterior total sau parțial obligația prevăzută de dispozițiile art. 1431⁶⁵, fiduciarul are dreptul de rambursare din masa patrimonială fiduciară în măsura în care, după achiziție, masa patrimonială fiduciară a primit mai mult decât era necesar pentru a fi restabilită.

(3) Fiduciarul de asemenea are dreptul la o remunerație corespunzătoare dacă:

a) achiziția s-a făcut cu bună-credință pentru a majora masa patrimonială fiduciară; și

b) fiduciarul ar fi fost îndreptățit la remunerație conform dispozițiilor art. 1431⁵⁷ dacă dobândirea s-ar fi efectuat în executarea obligației de fiduciar.

(4) Dacă achiziția s-a făcut cu încălcarea obligației prevăzute la art. 1431⁵⁴, însă beneficiarul a aprobat în mod valabil achiziția, atunci fiduciarul poate renunța la drepturile prevăzute de dispozițiile alin. (2) și (3) și prelua dreptul beneficiarului la beneficiul obținut din achiziție.

(5) Fiduciarul nu are dreptul, în temeiul prezentului articol, la mai mult decât valoarea achiziției.

Articolul 1431⁵⁹. Drept de rambursare față de beneficiari

(1) În cazul în care dreptul fiduciarului, prevăzut de art. 1431⁵⁶, depășește masa patrimonială fiduciară, fiduciarul poate să se îndrepte contra beneficiarilor pentru a rambursa depășirea.

(2) Răspunderea beneficiarului în temeiul dispozițiilor alin. (1):

a) este limitată la îmbogățirea pe care beneficiarul a obținut-o conform condițiilor fiduciei; și

b) se reduce sau exclude prin excepția de pierdere a îmbogățirii.

(3) Fiduciarul este decăzut din dreptul de rambursare, prevăzut de dispozițiile alin. (1), la expirarea termenului de 6 luni de la nașterea acestui drept.

Articolul 1431⁶⁰. Dreptul de a asigura contra răspunderii personale pe cheltuiala masei patrimoniale fiduciare

(1) Fiduciarul are dreptul de rambursare din masa patrimonială fiduciară a primelor de asigurare și altor cheltuieli suportate în mod rezonabil de către fiduciar pentru a obține asigurare de răspunderea prevăzută de dispozițiile art. 1431⁶⁵.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în măsura în care:

a) fiduciarul are dreptul la remunerație pentru executarea obligațiilor de fiduciar; sau

b) asigurarea acoperă răspunderea apărută din neexecutarea intenționată sau din culpă gravă.

Secțiunea 3

Obligațiile asistentului fiduciei

Articolul 1431⁶¹. Obligațiile asistentului fiduciei

(1) Asistentul fiduciei este obligat să dezvăluie identitatea fiduciarilor dacă această informație este cunoscută asistentului fiduciei și nu este evidentă pe altă cale.

(2) Atunci când decide să exercite o împuternicire, asistentul fiduciei este obligat:

a) să acționeze cu bună-credință; și

b) să nu obțină o îmbogățire care nu este permisă de condițiile fiduciei.

Capitolul VII

MIJLOACELE ÎN CAZ DE NEEEXECUTARE

Secțiunea 1

Executarea în natură, supravegherea judecătorească și drepturi secundare

Articolul 1431⁶². Executarea silită în natură

(1) Executarea silită în natură a obligației de fiduciar presupune împiedicarea fiduciarului să dispună sau să săvârșească alte acțiuni cu un drept al fiduciei care nu corespunde condițiilor fiduciei.

(2) Executarea în natură nu poate fi cerută pe cale silită dacă executarea implică exercitarea de către fiduciar a unei discreții.

Articolul 1431⁶³. Supravegherea judecătorească

(1) La cererea unei părți a fiduciei sau a persoanei îndreptățite să ceară executarea silită obligației de fiduciar, instanța de judecată poate anula decizia fiduciarilor sau asistentului fiduciei privind exercitarea ori neexercitarea sau privind modul de exercitare unei împuterniciri ori discreții acordate lor prin condițiile fiduciei sau lege.

(2) Fostul fiduciar care a fost exclus de către fiduciar sau asistentul fiduciei fără acordul său are dreptul de a sesiza instanța de judecată pentru anularea acestei decizii.

(3) Instanța de judecată poate anula o decizie a fiduciarilor sau a asistentului fiduciar care constituie un abuz de împuternicire ori cu depășirea împuternicirilor fiduciarilor sau asistentului fiduciei, ori în alt mod încalcă condițiile fiduciei.

(4) În cazul în care se constată că fiduciarul neîntemeiat refuză sau omite să exercite o împuternicire sau discreție, instanța poate autoriza partea fiduciei care a sesizat instanța să o exercite în limitele stabilite de către instanța de judecată.

(5) În cadrul oricărei sesizări a instanței de judecată privitor la fiducie, instanța va cita și va audia toate părțile fiduciei care s-au prezentat.

Articolul 1431⁶⁴. Alte mijloace

Legea sau condițiile fiduciei pot prevedea următoarele mijloace de apărare pentru una din părțile fiduciei în caz de neexecutare sau suspectare de neexecutare a obligațiilor de fiduciar:

a) raportări și inspecții privind masa patrimonială fiduciară și administrarea ei și dispunerile din ea, în modul determinat de hotărârea judecătorească;

b) plata sau transferul pe contul instanței de judecată a sumelor bănești sau altor bunuri care fac obiectul drepturilor fiduciei;

c) desemnarea prin hotărâre judecătorească a unui administrator pentru a administra masa patrimonială fiduciară;

d) exercitarea drepturilor și împuternicirilor fiduciarului de către un funcționar public sau o autoritate publică, în particular în raport cu fiduciile de promovare unui scop de utilitate publică;

e) suspendarea drepturilor și împuternicirilor de a administra și dispune de masa patrimonială.

Secțiunea 2

Repararea prejudiciului și predarea îmbogățirii nepermise

Articolul 1431⁶⁵. Răspunderea fiduciarului de a restabili masa patrimonială fiduciară

(1) Fiduciarul este ținut să restabilească masa patrimonială fiduciară în măsura prejudiciului cauzat masei patrimoniale fiduciare prin neexecutarea obligației de fiduciar dacă neexecutarea este fără justificare și rezultă din faptul că el nu a exercitat nivelul necesar de competență și prudență.

(2) Fiduciarul nu poartă răspundere doar fiindcă un cofiduciar, un mandatar sau o altă persoană căreia i s-a încredințat executarea, sau un dobânditor permis al dreptului fiduciei a cauzat un prejudiciu masei patrimoniale fiduciare.

(3) Dispozițiile alin.(2) nu afectează răspunderea fiduciarului rezultată:

1) în temeiul dispozițiilor alin. (1), din cauza neexecutării de către fiduciar însuși a obligației de fiduciar, în particular:

a) a obligației de a acționa cu nivelul necesar de competență și prudență atunci când alege să desemneze sau să angajeze acea persoană și când consimte la condițiile angajării; sau

b) a obligației de a supraveghea executarea oferită de persoana respectivă și, dacă o impun circumstanțele, să ia măsuri de a proteja masa patrimonială fiduciară; sau

2) din delegarea executării (art. 1431⁴³);

3) în temeiul faptei prepusului ori reprezentantului fiduciarului; sau

4) fiindcă fiduciarul a instigat, ajutat la sau colaborat la neexecutarea săvârșită de acea persoană.

(4) Dispozițiile art. 14 se aplică cu adaptările corespunzătoare la determinarea mărimea obligației de restabilire.

(5) Următoarele drepturi ale fiduciarului sunt suspendate atâta timp cât fiduciarul nu a restabilit integral masa patrimonială fiduciară:

a) dreptul de rambursare din masa patrimonială fiduciară; și

b) dreptul la beneficiu pe care fiduciarul l-ar avea în calitate de beneficiar.

(6) Prezentul articol se aplică dacă prin condițiile fiduciei nu s-a stabilit altfel.

Articolul 1431⁶⁶. Răspunderea fiduciarului de a despăgubi beneficiarul

(1) Fiduciarul care poartă răspundere conform art. 1431⁶⁵ de asemenea este obligat să despăgubească beneficiarul care, în pofida restabilirii masei patrimoniale fiduciare, nu obține un beneficiu la care beneficiarul era îndreptățit sau, dacă nu ar fi existat o neexecutare, ar fi fost îndreptățit conform condițiilor fiduciei.

(2) Beneficiarul are aceleași drept de despăgubire ca și cel care apare din neexecutarea obligației contractuale.

(3) Prezentul articol se aplică dacă prin condițiile fiduciei nu s-a stabilit altfel.

Articolul 1431⁶⁷. Predarea îmbogățirii nepermise

În cazul în care fiduciarul obține o îmbogățire ca urmare a neexecutării obligației prevăzute de către dispozițiile art. 1431⁵⁴ și acea îmbogățire nu a intrat în masa patrimonială fiduciară în temeiul dispozițiilor art. 1431¹⁰, fiduciarul este obligat să adauge îmbogățirea la masa patrimonială fiduciară sau, dacă este posibil, să adauge valoarea ei monetară.

Articolul 1431⁶⁸. Răspunderea solidară

(1) În cazul în care mai mulți fiduciarți poartă răspundere în privința aceleași neexecutări, răspunderea lor este solidară.

(2) Între debitorii solidari, cotele de răspundere sunt proporționale culpei fiecărui debitor în privința neexecutării, având în vedere competența și experiența în calitate de fiduciar a fiecărui debitor.

(3) Debitorul care și-a dat consimțământul la o neexecutare are aceeași culpă ca și codebitorii care au săvârșit neexecutarea.

Articolul 1431⁶⁹. Decăderea din dreptul la beneficiu al beneficiarului participant

(1) În cazul în care beneficiarul a participat la neexecutarea fiduciarului, instanța de judecată poate hotărî, la cererea aceluși fiduciar sau altui beneficiar, ca beneficiarul să fie decăzut din dreptul la beneficiu.

(2) Beneficiarul care și-a dat consimțământul valabil la neexecutare, dar nu a participat la ea, poate fi decăzut din dreptul la beneficiu doar în măsura în care beneficiarul s-a îmbogățit din neexecutare.

(3) În măsura în care beneficiarul este decăzut din dreptul la beneficiu conform prezentului articol, beneficiul care în alt mod s-ar fi datorat aceluși beneficiar se va aplica pentru a stinge răspunderea fiduciarului până la stingerea răspunderii sau epuizarea dreptului la beneficiu.

Secțiunea 3

Excepțiile

Articolul 1431⁷⁰. Consimțământul beneficiarului la o neexecutare

(1) Fiduciarul nu datorează restabilire, despăgubire sau predare a îmbogățirii în măsura în care de ele ar beneficia beneficiarul care și-a dat, în mod valabil, consimțământul la neexecutare.

(2) Beneficiarul consimte la neexecutare atunci când beneficiarul este de acord cu comportamentul fiduciarului care reprezintă o neexecutare și:

a) beneficiarul cunoștea că comportamentul respectiv reprezintă o neexecutare; sau

b) era vădit că comportamentul respectiv reprezintă o neexecutare.

(3) Dispozițiile alin.(1) se aplică indiferent dacă neexecutarea a îmbogățit sau a dezavantajat beneficiarul care și-a dat consimțământul.

(4) În cazul în care beneficiarul participă la neexecutare în calitate de fiduciar, dispozițiile alin. (1) se aplică în raport cu oricare cofiduciar care ar fi trebuit să poarte răspundere. Dreptul de rambursare dintre debitorii solidari privind partea neexclusă din răspunderea de a restabili masa patrimonială fiduciară sau de a despăgubi beneficiarul rămâne neafectat.

(5) Consimțământul nu se consideră valabil dacă el este dat prin eroare cauzată de informația falsă furnizată de către fiduciar sau de neexecutarea de către fiduciar a obligației de informare.

Articolul 1431⁷¹. Prescripția extinctivă

Termenul de prescripție extinctivă a acțiunii întemeiate pe neexecutarea obligațiilor de fiduciar nu poate începe să curgă contra beneficiarului înainte de scadența dreptului beneficiarului la beneficiu.

Articolul 1431⁷². Apărarea fiduciarului

(1) Fiduciarul este liberat dacă execută persoanei care, după cercetare rezonabilă, pare a fi îndreptățită la beneficiul acordat.

(2) Dreptul beneficiarului care avea dreptul la beneficiu contra dobânditorului beneficiului, întemeiat pe dispozițiile legale privind îmbogățirea fără justă cauză, rămâne neafectat.

Capitolul VIII

SCHIMBAREA FIDUCIARILOR SAU ASISTENȚILOR FIDUCIARI

Secțiunea 1

Dispoziții generale privind schimbarea fiduciarilor

Articolul 1431⁷³. În general despre împuternicirea de a schimba fiduciarii

(1) După constituirea fiduciei, o persoană poate fi desemnată în calitate de fiduciar, iar un fiduciar poate renunța sau poate fi exclus:

a) în temeiul unei împuterniciri a unei părți la fiducie acordate prin condițiile fiduciei sau lege;

b) prin hotărâre judecătorească în temeiurile prevăzute de lege.

(2) Exercițarea unei împuterniciri în sensul dispozițiilor alin.(1) lit. a) produce efecte doar dacă poartă formă scrisă. Aceași regulă se aplică unei instrucțiuni obligatorii date fiduciarilor de către o parte a fiduciei privind exercițarea acestei împuterniciri.

(3) Exercițarea împuternicirii acordate prin condițiile fiduciei de către persoana care nu este, la acel moment, fiduciar produce efecte juridice doar din momentul în care fiduciarii de la acel moment sunt notificați despre exercițare.

(4) Renunțarea sau excluderea unui fiduciar unic produce efecte juridice doar dacă la același moment este desemnat un nou fiduciar.

Articolul 1431⁷⁴. Împuternicirea fiduciarilor de schimbare a fiduciarilor

(1) Împuternicirea acordată fiduciarilor prin lege se poate exercita doar:

a) prin decizie unanimă; și

b) dacă în circumstanțe asistentul fiduciei nu are o împuternicire corespunzătoare ori dacă asistentul fiduciei nu poate sau nu exercită respectiva împuternicire într-un termen rezonabil după cererea în acest sens din partea fiduciarilor.

(2) În condițiile dispozițiilor alin. (1), fiduciarii sunt obligați să-și exercite împuternicirile în temeiul legii cu respectarea instrucțiunii comune date de beneficiari dacă beneficiarii dețin dreptul la rezoluțiune în comun a fiduciei în privința întregii mase patrimoniale fiduciare.

(3) Condițiile fiduciei pot modifica sau exclude împuternicirea de schimbare acordată fiduciarilor în temeiul legii.

Secțiunea 2

Desemnarea fiduciarilor

Articolul 1431⁷⁵. Limite generale asupra desemnărilor

(1) Desemnarea unei persoane în calitate de fiduciar nu produce efecte dacă:

a) este vădit că cofiduciarii ar avea împuternicirea de a exclude acea persoană, dacă ar fi fost desemnată, pe motivul că persoana respectivă nu poate acționa, refuză să acționeze sau nu este potrivită;

b) persoana desemnată nu acceptă să acționeze în calitate de fiduciar; sau

c) desemnarea depășește numărul maxim de fiduciar, prevăzut de către condițiile fiduciei.

(2) Stipulația din condițiile fiduciei că va fi un singur fiduciar se consideră a fi o limită de maxim doi fiduciar.

Articolul 1431⁷⁶. Desemnarea de către asistentul fiduciei sau fiduciar

(1) Fiduciarii pot desemna unul sau mai mulți fiduciar suplimentari.

(2) Fiduciarii din acel moment pot desemna un fiduciar care va înlocui persoana care a încetat să fie fiduciar.

(3) Dacă condițiile fiduciei nu prevăd altfel, desemnarea de către asistentul fiduciei a propriei sale persoane nu produce efecte.

Articolul 1431⁷⁷. Desemnarea prin hotărâre judecătorească

(1) Dacă nimeni nu mai are împuternicirea sau toți refuză să exercite împuternicirea de desemnare, la cererea oricărei părți la fiducie sau oricărei persoane îndreptățite să ceară executarea obligației de fiduciar, instanța de judecată poate desemna:

a) un fiduciar care va înlocui persoana care a încetat să fie fiduciar, sau

b) desemnarea ar putea să promoveze o eficientă și prudentă administrare și dispunere de masa patrimonială fiduciară conform condițiilor fiduciei.

(2) Înainte de desemnarea conform dispozițiilor alin.(1), judecătorul va desemna un fiduciar judiciar provizoriu și va aplica măsuri de asigurare a masei patrimoniale fiduciare dacă fără aceasta i se vor cauza prejudicii.

Secțiunea 3

Renunțarea fiduciarului

Articolul 1431⁷⁸. Renunțarea cu consimțământul asistentului fiduciei sau cofiduciarilor

(1) Fiduciarul poate renunța la calitatea sa doar cu consimțământul asistentului fiduciei sau a cofiduciarilor dacă, după renunțare, vor rămâne cel puțin doi fiduciar curenți sau un fiduciar special.

(2) Asistentul fiduciei care poate desemna un nou fiduciar în caz de renunțare a fiduciarului, își poate da consimțământul la renunțare.

(3) Asistentul fiduciei poate da consimțământul la o renunțare fără consimțământul fiduciarilor la acel moment doar dacă la același moment se desemnează un nou fiduciar.

(4) Fiduciarii de la acel moment își pot da consimțământul la o renunțare.

(5) Renunțarea produce efecte din momentul transmiterii masei patrimoniale fiduciare către noul fiduciar și pierderea calității de titular al masei în toate registrele de publicitate.

(6) Sunt fiduciar special:

a) funcționarul public sau autoritatea publică care deține atribuția de a acționa în calitate de fiduciar; și

b) orice persoane juridice specificate ca atare într-o dispoziție legală sau care satisfac condițiile prevăzute de dispozițiile legale în acest scop.

Articolul 1431⁷⁹. Renunțarea cu aprobarea instanței de judecată

Instanța de judecată poate aproba renunțarea unui fiduciar care nu a obținut consimțământul necesar la renunțare dacă instanța determină că este echitabil de a elibera fiduciarul de obligațiile de fiduciar, având în vedere în special faptul dacă după renunțare poate fi asigurată o eficientă și prudentă administrare și dispunere de masa patrimonială fiduciară conform condițiilor fiduciei.

Secțiunea 4

Excluderea fiduciarilor

Articolul 1431⁸⁰. Excluderea de către asistentul fiduciei sau cofiduciar

(1) În cazul în care instanța de judecată ar putea exclude un fiduciar pe motiv că nu poate acționa, refuză să acționeze sau nu este potrivit pentru îndeplinirea funcției, fiduciarii de la acel moment pot exclude acel fiduciar.

(2) Excluderea unui fiduciar de către asistentul fiduciei sau fiduciarii produc efecte doar la notificarea fiduciarului despre excluderea sa.

Articolul 1431⁸¹. Excluderea prin hotărâre judecătorească

La cererea oricărei părți la fiducie, instanța de judecată poate exclude un fiduciar fără consimțământul său și indiferent de condițiile fiduciei, dacă există motive întemeiate, în particular pe motivul că:

a) fiduciarul se află în imposibilitate materială sau juridică de a-și îndeplini obligațiile, inclusiv nu are capacitate de exercițiu deplină, este decedat sau persoana juridică se lichidează;

b) a avut loc sau se anticipează neexecutarea esențială a oricărei obligații de fiduciar;

c) fiduciarul, în mod permanent sau sistematic, este în dezacord fundamental cu cofiduciarii privind o chestiune care cere decizia unanimă a fiduciarilor; sau

d) fiduciarului are alte interese, care iremediabil intră în conflict cu executarea obligațiilor de fiduciar.

Secțiunea 5

Efectul schimbării fiduciarilor

Articolul 1431⁸². Efectul asupra obligațiilor și drepturilor fiduciarilor

(1) Persoana care este desemnată în calitate de fiduciar devine obligată prin fiducie și dobândește drepturile și împuternicirile corespunzătoare. În condițiile alineatelor ulterioare ale prezentului articol, fiduciarul renunță sau este exclus este eliberat de fiducie și pierde drepturile și împuternicirile corespunzătoare.

(2) Obligația de a coopera cu cofiduciarii se stinge doar la expirarea unui termen rezonabil după renunțare sau excludere.

(3) Dreptul de rambursare al fostului fiduciar față de masa patrimonială fiduciară se păstrează sub forma unui drept contra fiduciarilor la acel moment. Dreptul de rambursare, despăgubire sau remunerație a beneficiarului rămâne neafectat.

(4) Fostul fiduciar rămâne ținut la :

- a) obligația prevăzută de dispozițiile art. 1431⁵⁴;
- b) datoriile fiduciei însă numai față de creditorii pe care fiduciarul nu i-a informat, înainte de asumarea datoriei fiduciei, că acționează în calitate de fiduciar; și
- c) obligațiile rezultate din neexecutare obligațiilor de fiduciar.

Articolul 1431⁸³. Transmiterea și lipsirea de drepturile fiduciei

(1) Fiduciarul care este titular al dreptului fiduciei este obligat să transmită titlul asupra dreptului respectiv noului fiduciar desemnat în mod corespunzător.

(2) Transmiterea titlului către o persoană desemnată în calitate de fiduciar nu lipsește de acest titlu fiduciarul de la acel moment care își continuă calitatea.

(3) Titlul se transmite în temeiul unui act de primire-predare al titlului încheiat de către toți fiduciarul care sunt titularii dreptului fiduciei și noul fiduciar desemnat. Dacă pentru constituirea sau, după caz, înstrăinarea titlului asupra anumitor drepturi ale fiduciei legea impune anumite condiții de formă, aceleași condiții se cer și pentru actul de primire-predare privitor la acel drept al fiduciei. Dispozițiile art. 1431⁹ se aplică în mod corespunzător.

(4) În cazul în care unul dintre fiduciarul care deține titlul asupra dreptului fiduciei refuză să încheie actul de primire-predare a titlului, oricare dintre ceilalți fiduciarul, noul fiduciar desemnat sau persoana care l-a desemnat în mod corespunzător pe noul fiduciar au dreptul să ceară instanței de judecată să pronunțe hotărâre judecătorească care ține loc de act de primire-predare a titlului. O asemenea acțiunea urmează a fi notată în registrul de publicitate al dreptului fiduciei respectiv.

(5) Dacă nu este necesară desemnarea unui nou fiduciar, persoana care încetează a fi fiduciar va încheia act de primire-predare al titlului către toți fiduciarul care continuă această calitate.

Articolul 1431⁸⁴. Transmiterea documentelor fiduciei

Fiduciarul care continuă calitatea sa ori noul fiduciar are dreptul să primească documentele fiduciei aflate în posesia fostului fiduciar. Persoana care deține posesia are dreptul să-și facă și să păstreze copii pe cheltuiala proprie.

Articolul 1431⁸⁵. Efectul decesului sau lichidării fiduciarului

(1) În cazul în care unul din mai mulți fiduciarul decedează sau fiduciarul persoană juridică intră în lichidare, masa patrimonială fiduciară continuă să aparțină fiduciarul rămași. Această regulă se aplică astfel încât succesorul masei patrimoniale personale a celui decedat sau lichidat nu devine parte la fiducie.

(2) În cazul în care unicul fiduciar decedează, succesorii fiduciarului decedat devin fiduciarul și, respectiv:

a) succesorii fiduciarului devin obligați prin fiducie și dobândesc drepturile și împuternicirile respective;

b) succesorii fiduciarului poartă răspundere pentru datoriile fiduciei asumate de către fiduciarul decedat în limita patrimoniului succesoral al defunctului; și

c) succesorii fiduciarului devin titularii masei patrimoniale fiduciare, însă succesorii fiduciarului pot exercita doar împuternicirile prevăzute de dispozițiile art. 1431³⁹ alin. (1), indiferent de numărul succesoralul.

(3) Dispoziția testamentară a fiduciarului privitoare la masa patrimonială fiduciară nu produce efecte, însă condițiile fiduciei ar putea acorda fiduciarului împuternicirea să numească, prin dispoziția sa testamentară, un fiduciar.

(4) Obligațiile rezultate din neexecutarea obligațiilor de fiduciar se transmit succesoralul fiduciarului decedat.

Secțiunea 6

Decesul sau lichidarea asistentului fiduciar

Articolul 1431⁸⁶. Efectul decesului sau lichidarea asistentului fiduciar

Împuternicirea asistentului fiduciei se stinge atunci când asistentul fiduciei decedează sau este lichidat, însă condițiile fiduciei pot permite exercitarea împuternicirii prin testament.

Capitolul IX

STINGEREA ȘI MODIFICAREA FIDUCIEI. CESIUNEA DREPTULUI LA BENEFICIU

Secțiunea 1

Stingerea

Articolul 1431⁸⁷. Temeiurile de stingere

(1) Fiducia se stinge în privința întregii mase patrimoniale fiduciare sau a unei părți din ea:

a) prin rezoluțiune de către constituitor sau beneficiari în temeiul unui drept prevăzut de condițiile fiduciei;

b) prin rezoluțiune de către constituitor în temeiul dispozițiilor art. 1431⁹⁰;

c) prin rezoluțiune de către beneficiar în temeiul dispozițiilor art. 1431⁹¹;

d) prin rezoluțiune de către fiduciar în temeiul dispozițiilor art. 1431⁹⁵;

e) prin confuziunea drepturilor și obligațiilor în temeiul dispozițiilor art. 1431⁹⁶;

(2) Fiducia de asemenea se stinge în temeiul expirării termenului fiduciei ori îndeplinirii condiției extinctive.

(3) Fiduciarul trebuie să informeze celelalte părți ale fiduciei despre intervenirea stingerii fiduciei.

Articolul 1431⁸⁸. Pierderea sau epuizarea masei patrimoniale fiduciare

(1) Fiducia se stinge atunci fiduciarul nu mai deține niciun drept al fiduciei și nici nu se așteaptă să dobândească asemenea drepturi.

(2) Cu toate acestea, fiducia subzistă atâta timp cât fiduciarul este ținut să restabilească masa patrimonială fiduciară ca urmare a neexecutării obligațiilor de fiduciar.

Articolul 1431⁸⁹. Efectul stingerii asupra obligațiilor fiduciarului

(1) În măsura în care fiducia este stinsă, se sting și obligațiile fiduciarului.

(2) Dacă părțile vizate nu au convenit altfel, stingerea fiduciei nu eliberează fiduciarul de răspunderea:

(a) față de beneficiar ca urmare a neexecutării de către fiduciar a obligațiilor de fiduciar; sau

b) față de un creditor al fiduciei din contul masei patrimoniale fiduciare.

(3) Odată cu stingerea fiduciei din motivul expirării termenului sau îndeplinirii condiției extinctive, fiduciarul este obligat să transmită drepturile fiduciei beneficiarilor sau succesorilor săi dacă condițiile fiduciei nu o interzic, să întocmească toate actele de primire-predare a titlului drepturilor în forma cerută de lege, să predea posesia bunurilor corespunzătoare și să asiste la îndeplinirea formalităților de publicitate.

(4) În cazul prevăzut de dispozițiile alin.(3), dacă nu există nici un beneficiar al masei patrimoniale fiduciare rămase, beneficiar este constituitorul ori, după caz, succesorii săi.

Articolul 1431⁹⁰. Dreptul constituitorului la rezoluțiunea fiduciei cu titlu gratuit

(1) Dacă condițiile fiduciei nu prevăd altfel și cu excepțiile prevăzute de dispozițiile alin. (2) și (3), constituitorul nu are un drept la rezoluțiunea fiduciei sau o clauză din condițiile fiduciei doar fiindcă fiducia s-a constituit cu titlu gratuit, indiferent de următoarele:

a) fiducia s-a constituit fără ca titlul asupra drepturilor să fie transmis de către constituitor;

b) constituitorul și-a rezervat dreptul la beneficiu pe durata vieții sale.

(2) Constituitorul are dreptul la rezoluțiunea fiduciei cu titlu gratuit, sau a unei clauze din condițiile fiduciei, care este constituită în beneficiul unei persoane care încă nu există.

(3) Constituitorul are dreptul la rezoluțiunea fiduciei cu titlu gratuit în beneficiul unei alte persoane în aceleași condiții în care fiduciarul ar fi putut revoca o donație făcută aceluși beneficiar dacă beneficiul s-a acordat prin donație.

Articolul 1431⁹¹. Dreptul beneficiarilor la rezoluțiune

(1) Beneficiarul care are capacitate de exercițiu deplină are dreptul la rezoluțiunea fiduciei în privința întregii mase patrimoniale fiduciare sau a unei părți din ea, în măsura în care el este beneficiarul exclusiv al acesteia.

(2) Dacă fiecare are capacitate de exercițiu deplină, mai mulți beneficiari au un drept comun la rezoluțiune în privința întregii mase patrimoniale fiduciare sau a unei părți din ea, în măsura în care ei sunt beneficiari exclusivi ai acesteia.

(3) Fiducia nu poate fi supusă rezoluțiunii în privința unei părți din masa patrimonială fiduciară dacă aceasta ar afecta în mod negativ fiducia în privința restului masei patrimoniale având drept beneficiari alte persoane sau având ca scop promovarea unui scop de utilitate publică.

Articolul 1431⁹². Semnificația termenului „beneficiu exclusiv”

(1) Masa patrimonială fiduciară sau o parte din ea se consideră în beneficiul exclusiv al unui beneficiar dacă întregul capital și toate veniturile viitoare generate de acel capital pot face obiectul dispunerilor, conform condițiilor fiduciei, doar în beneficiul acelui beneficiar sau a patrimoniului său.

(2) În sensul dispozițiilor alin. (1) posibilitatea ca ar putea fi necesar consimțământul beneficiarului, sau că el ar putea să nu exercite un drept care îi va limita beneficiul, nu vor fi luate în considerare.

Articolul 1431⁹³. Declarația de rezoluțiune și efectele sale

(1) Constituitorul sau beneficiarul își exercită dreptul la rezoluțiune prin declarație scrisă către fiduciar.

(2) Fiducia sau o parte din fiducie care se supune rezoluțiunii de către constitutor, din acel moment, produce efectele unei fiducii în beneficiul exclusiv al constitutorului.

(3) În cazul în care un beneficiar, exercitând dreptul la rezoluțiune, notifică fiduciarul că a cesionat dreptul la beneficiu unui terț, altul decât beneficiarul, acea cesiune acordă terțului dreptul la beneficiu din masa patrimonială sau partea din masa patrimonială care urmează a fi transferată.

(4) Cu excepția cazului în care transferul este imposibil sau ilegal, fiduciarul este obligat să transfere masa patrimonială fiduciară sau partea masei patrimoniale fiduciare conform [declarației de rezoluțiune] și fără întârziere. Obligația de a transfera are prioritate față de obligația de a administra și dispune de masa patrimonială sau partea din ea, conform condițiilor fiduciei.

(5) Dacă un transfer este imposibil pe motiv că el ar presupune acordarea doar a unei cote-părți din dreptul fiduciei, fiduciarul este obligat:

a) să îl divizeze și să transfere partea divizată din el, în măsura în care aceasta este posibilă și rezonabilă;

b) iar, în caz că nu este posibil, să îl vândă, dacă este posibil, și să transfere cota corespunzătoare a veniturilor.

Articolul 1431⁹⁴. Dreptul de retenție al fiduciarului

(1) Fiduciarul are drept de retenție în privința acelei părți din masa patrimonială care urmează a fi transmisă, în măsura în care este necesar pentru a satisface:

a) datoriile fiduciei;

b) pretențiile acumulate ale fiduciarului față de masa patrimonială; și

c) cheltuielile aferente transferului și a divizării sau vânzării dreptului, în măsura în care aceste datorii, drepturi sau costuri sunt alocate părții din masa patrimonială fiduciară care urmează a fi transmisă.

(2) Dreptul de retenție se stinge dacă persoana care exercită dreptul la rezoluțiune plătește compensație pentru datoriile, drepturile și costurile alocate părții din masa patrimonială care urmează a fi transmisă.

Articolul 1431⁹⁵. Rezoluțiunea de către fiduciar

(1) În cazul în care beneficiarul are dreptul la rezoluțiune a fiduciei pe temeiul dispozițiilor art. 1431⁹¹ alin. (1), fiduciarul poate cere, prin notificare, de la beneficiar să-și exercite dreptul respectiv într-un termen rezonabil stabilit prin notificare. Dacă beneficiarul nu o face în termenul indicat, fiduciarul are dreptul la rezoluțiunea fiduciei prin transmiterea beneficiului către acel beneficiar. Beneficiarul este obligat să accepte transmiterea.

(2) Beneficiarul de asemenea are dreptul la rezoluțiunea fiduciei prin plata sumei de bani sau prin transmiterea titlului asupra altor bunuri care fac obiectul drepturilor din masa patrimonială fiduciară către instanța de judecată, în cazul în care expres prevăzute de lege.

Articolul 1431⁹⁶. Confuziunea drepturilor și obligațiilor

(1) Fiducia se stinge în cazul în care unicul fiduciar este de asemenea unic beneficiar, iar fiducia este pentru beneficiul exclusiv al aceluși fiduciar.

(2) În cazul în care există mai mulți fiduciar, dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător doar dacă ei au un drept comun de a beneficia.

(3) Dacă fiducia rămâne în vigoare față de dreptul beneficiarului la beneficiu sau dacă dreptul la beneficiu este grevat de un drept de garanție sau alt drept limitat, fiduciarul rămâne ținut de acea fiducia sau grevare.

Articolul 1431⁹⁷. Insolvabilitatea fiduciarului

Fiducia și masa patrimonială fiduciară nu sunt afectate de insolvabilitatea fiduciarului în privința masei patrimoniale personale a fiduciarului sau în privința unei alte mase patrimoniale fiduciare.

Secțiunea 2

Modificarea

Articolul 1431⁹⁸. Modificarea de către constituitor sau beneficiar

(1) Condițiile fiduciei pot fi modificate de către constituitor sau beneficiar în temeiul:

a) dreptului oferit de către condițiile fiduciei;

b) dreptul prevăzut de dispozițiile alin. (2).

(2) Constituitorul sau beneficiarul care au dreptul la rezoluțiunea fiduciei au un drept corespunzător de a modifica condițiile fiduciei în măsura în care ele se referă la masa patrimonială sau partea din ea, în privința căreia fiducia ar putea fi rezolvită.

(3) Pentru exercitarea de către mai mulți beneficiari a unui drept comun de a modifica condițiile fiduciei este necesar acordul lor în acest sens.

(4) Modificarea care urmează să producă efecte la decesul persoanei care exercită dreptul de modificare produce efecte doar dacă ea se exercită printr-o dispoziție testamentară.

(5) Modificarea produce efecte doar din momentul când notificarea scrisă este transmisă fiduciarilor.

Articolul 1431⁹⁹. Modificarea prin hotărâre judecătorească a condiției fiduciei privitoare la administrare

(1) La cererea oricărei părți la fiducia sau oricărei persoane îndreptățite să ceară executarea obligațiilor de fiduciar, instanța de judecată poate modifica o condiție a fiduciei privitoare la administrarea masei patrimoniale fiduciare dacă modificarea este susceptibilă de a promova o administrare mai eficientă și mai prudentă a masei patrimoniale.

(2) Modificarea în temeiul dispozițiilor alin. (1) nu poate afecta în mod semnificativ funcționarea condițiilor fiduciei care se aplică dispunerilor dacă instanța de judecată nu are împuternicirea de a modifica și acele condiții în temeiul următoarelor articole.

Articolul 1431¹⁰⁰. Modificarea prin hotărâre judecătorească a fiduciei cu beneficiari

(1) La cererea oricărei părți la fiducia sau oricărei persoane care ar beneficia dacă condiția, a cărei modificare se cere, ar fi exclusă, instanța de judecată poate modifica condiția fiduciei care acordă un drept la beneficiu sau o vocație la beneficiu unei persoane care:

a) încă nu există; sau

b) în prezent nu corespunde cu descrierea, așa ca atribuirea la o categorie de persoane, de care depinde dreptul.

(2) Aceeași regulă se aplică în cazul în care condiția fiduciei conferă un drept la beneficiu sau vocație la beneficiu la o dată mai târzie în viitor sau care este condiționat de survenirea unui eveniment improbabil.

Articolul 1431¹⁰¹. Modificarea prin hotărâre judecătorească a fiduciei în scop de utilitate publică

(1) La cererea oricărei părți la fiducia sau a oricărei persoane îndreptățite să ceară executarea obligațiilor de fiduciar, instanța de judecătorească poate modifica condiția fiduciei constituită în scop

de utilitate publică dacă, în rezultatul schimbării circumstanțelor, promovarea scopului prevăzut de către condiția fiduciei nu poate fi considerată ca fiind o folosire adecvată și eficientă a resurselor.

(2) Modificarea conform dispozițiilor alin. (1) trebuie să se facă în favoarea scopurilor generale sau particulare de utilitate publică pe care constituitorul le-ar fi ales în mod probabil dacă constituitorul ar fi constituit fiducia după schimbarea circumstanțelor.

Secțiunea 3

Cesiunea dreptului la beneficiu

Articolul 1431¹⁰². Cesiunea dreptului la beneficiu

(1) Cu respectarea celorlalte alineate din prezentul articol, cesiunea dreptului la beneficiu este reglementată de către dispozițiile privind cesiunea de creanță.

(2) Cesiunii cu titlu gratuit i se aplică dispozițiile legale cu privire la donație.

Capitolul X

RELAȚIILE CU TERȚII

Secțiunea 1

Debitorii fiduciei

Articolul 1431¹⁰³. Compensarea

Creanța fiduciarului față de debitorul fiduciei poate fi stinsă prin compensare doar cu creanța reciprocă pe care acest debitor o are în calitate de creditor al fiduciei sau de beneficiar.

Articolul 1431¹⁰⁴. Remiterea de datoria fiduciei

Remiterea de datorie făcută de fiduciar în folosul debitorului fiduciei, nu îl liberează pe acest debitor de datoria fiduciei dacă:

- a) remiterea de datorie este cu titlu gratuit și nu se încadrează în împuternicirile fiduciarului; sau
- b) remiterea de datorie este cu titlu oneros, iar debitorul cunoștea sau avea motive să cunoască că ea nu se încadrează în împuternicirile fiduciarului.

Secțiunea 2

Dobânditorii de drepturi ale fiduciei și de grevări asupra drepturilor fiduciei

Articolul 1431¹⁰⁵. Răspunderea donatarilor și a dobânditorilor de rea-credință

(1) În cazul în care fiduciarul înstrăinează un drept al fiduciei către un terț, iar înstrăinarea nu corespunde condițiilor fiduciei, fiducia este opozabilă dobânditorului dacă:

- a) înstrăinarea este cu titlu gratuit; sau
- b) dobânditorul cunoaște sau trebuia, în mod rezonabil, să cunoască că înstrăinarea se face de către un fiduciar și că ea nu corespunde condițiilor fiduciei.

(2) Se consideră că dobânditorul trebuia, în mod rezonabil, să cunoască un fapt dacă:

- a) faptul ar fi fost evident în cadrul unei examinări prudente în mod rezonabil; și
- b) luând în considerare natura și valoarea dreptului, natura și costul unei asemenea examinări, și uzanțele, este echitabil și rezonabil de a aștepta că dobânditorul, în acele circumstanțe, trebuia să facă acea examinare.

(3) Dobânditorul căruia fiducia îi este opozabilă conform dispozițiilor alin. (1):

- a) poartă o obligație de restituire titularului masei patrimoniale fiduciare;
- b) are un drept corelativ de a i se restitui orice beneficiu acordat cu titlu de contraprestație.

(4) Cu toate acestea, fiducia încetează a fi opozabilă dobânditorului conform dispozițiilor alin. (1) dacă:

- a) contraprestația oferită de dobânditor face obiectul unei dispuneri în cadrul executării unei obligații de fiduciar; sau
- b) fiduciarul sau un terț satisface obligația de a restabili masa patrimonială fiduciară.

(5) Presentul articol se aplică în mod corespunzător în cazul în care fiduciarul constituie în folosul unui terț un drept de garanție sau un alt drept limitat asupra dreptului fiduciei.

Secțiunea 3

Alte dispoziții privind răspunderea și protecția terților

Articolul 1431¹⁰⁶. Răspunderea pentru instigarea sau complicitatea la folosința ori dispunerea incorectă a masei patrimoniale fiduciare

(1) Răspunderea extracontractuală apărută din cauzarea prejudiciului cauzat altuia prin instigarea la neexecutarea obligațiilor va fi angajată cu adaptările prevăzute de dispozițiile alin. (2).

(2) Persoana care intenționat instigă fiduciarul la neexecutarea obligației de fiduciar sau intenționat ajută în acea neexecutare, poartă răspundere solidară cu fiduciarul dacă fiduciarului îi revine obligația de restabilire a masei patrimoniale fiduciare.

Articolul 1431¹⁰⁷. Protecția terților care contractează cu fiduciarii

(1) Contractul încheiat de către un fiduciar cu încălcarea unei obligații de fiduciar cu o persoană care nu este parte la fiducie nu este nul sau anulabil doar pentru acest motiv.

(2) Persoana care nu este parte la fiducie și cunoaște toate circumstanțele de fapt relevante se poate baza pe textul unui document de fiducie și pe faptul că el este veridic.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI